

skih mezd in splošne druginje. Po zaslišanju kmetijskih strokovnjakov in upoštevajoč zahteve konzumentov se je sklenilo določiti nakupno ceno za seno največ K 30— postavljeno k trgovcu, za škopno slamo K 19— in navadno slamo K 17— meterski stot. Cena je torej ostala ista kakor leta 1918. Ta nakupna cena je za organizirane trgovce obvezna in ostane v veljavi do javnega preklica.

Državna posredovalnica za delo podružnica za Ptuj in okolico. V tednu od 27. julija do 2. avgusta 1919 je iskalo dela 45 moških in 25 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 26 moških in 4 ženske delavne moči. Posredovanj se je izvršilo 27. Od 1. januarja do 2. avgusta 1919 je iskalo dela 578 delavnih moči. Delodajalci so pa iskali 466 delavcev in delavk. Posredovanj se je izvršilo v tem času 241. Delo iščejo: 1 oskrbnik, poljski delavci in vrtnarji, (40) kamnoseki, opekarji, steklarji, (7) kovači, ključavničarji, mehaniki, strojniki, (24) mizarji, bicarji, kolarji, (16) usnarji, vrvarji, predilničarji, (4) krojači, šivilje, čevljarji, (30) peki, slaščičarji, mesarji, mlinarji, natakarji, (40) zidarji, tesarji, (8) fotografi, laboranti, (3) knjigovodje, pis. moči in trg. pomočniki, (17) kočijaži, dninarji, služkinje itd. V delo pa sprejme posredovalnica: poljske pristavnike in delavce, mizarje, kolarje, strugarje, pletarje, čevljarje, strojne ključavničarje, strojnike, služkinje itd.

„Narodni Listy“ pišejo o izvozu iz Jugoslavije sledeče:

Pri izvozu iz Jugoslavije so poljski pridelki največje važnosti, ker se industrija vsled neugodnih bivših političnih razmer in deloma tudi krajevnih nedostatkov ni mogla razviti. Glavni predmeti izvoza so živina in vino. Glasom statistike iz leta 1910 je imela Jugoslavija izvzemši Novo Srbijo in Črno goro 1.460.000 konj, mul in oslov; 5.500.000 rogate živine; 4.850.000 svinj; 9.780.000 ovc; 2.450.000 koz in je bila glede izvoza takoj tik za severnimi državami (Dansko, Švedsko, Norveško, Rusko in deloma Rumunsko). Vsled svetovne vojske je živinoreja silno trpela, posebno dežele, kjer je divjala vojska kot v Srbiji, Bosni, Dalmaciji in Istri. S tem je trpel tudi izvoz v tujino. Pri razumnem gospodarstvu (treba je na nekaj let omejiti izvoz) se razmere nerazumno izboljšajo. Namreč ravno sedaj, ko je treba vsled navedenih razmer živinorejo deloma popolnoma na novo upeljvati, je najlepša priložnost živinorejo znacijonalizirati, namreč zagotoviti za vso bodočnost le rejo zlahčnih plemen. Najboljše bi bilo, če država sama vzame v roko, ter v početku pokliče v Jugoslavijo naše (namreč iz Češce) uradnike, ki bi se te naloge gotovo z veseljem poprijeli ter pokazali slovansko

delala sitnob. Ob tej uri se hodijo deklice kopat. Idi za mojo kočjo, tam zagledaš od daleč ribnik; blizu brega se skrij v gošči in počakaj. Pazi, kam si položi Krasa obleko in kadar bo v vodi, približaj se tiho in ji urno odnesi oblečilo. Ko jih bo iskala, ne dajaj jih brez nagrade. Sedaj veš, kaj imaš storiti, idi torej.“

Milostin je storil po nasvetu dobre babice. Zares je videl za hišico širok ribnik, okoli katerega je rastlo gosto vrbje krog in krog. Prišel je do brega in se skrivil v gošči. Kmalu je slišal šepet in govor deklet. Privzdignil je glavo, da bi videl, kam si polaga najlepša izmed njih obleko. Videl je in se takoj zopet skrivil, da bi ga ne videle. Deklice so se izkopale in se šle oblačiti. Drdra in Treperenda sta našli obleko, Krasa pa je iskala in iskala, a ni je bilo.

„Nekdo se je s teboj ponorčeval, morebiti ti jo je skrivil povodni mož. Pa midve te ne bodeve čakali, išči si sama.“ To sta rekli in odšli.

Krasa je hodila od grma do grma, kar je nekaj zašumotelo, in kakor strela je bila v vodi. Sedaj je stopil Milostin iz gošče. Začudila se je, odkod ta čeden mladenič prihaja in kje je vzela njeno obleko, ki jo je nesel v roki. „Poslušaj, mladenič, to je moja obleka, prosim te, daj mi jo!“ je zlaklcala Krasa.

„Rad ti jo dam,“ je odgovoril Milostin, „toda kaj mi za njo daš? Zastonj je ne dam.“

„Nimam ničesar drugega, ko to vrvice biserov“ je rekla Krasa in pokazala na beli vrat. „Teh pa ne dam, ker so mi najdražji spomin.“

„Od koga jih imaš, da so ti tako dragi?“

„Petnajst let je tega, ko so me našli sedanji starši po neki viharni noči med raznovrstnim orodjem, ki so

vzajemnost tudi na gospodarskem polju. Izvoz iz Jugoslavije je bil že pred vojsko jako razvit, ter je iznašal po statistiki iz leta 1910 okoli K 220.190.647 letno. Celotno še danes, kljub vsem izgubam v vojski je živinoreja v Jugoslaviji mnogo na boljem nego pri nas (Češko), kjer je pomanjkanje svinj tako, da smo na več let navezani na izvoz iz tujih dežel. Iz Jugoslavije bito bilo najložje ker je najbližje.

Glede vinoreje je Jugoslavija na četrtem mestu v Evropi (Italija, Francija, Španjolsko, Jugoslavija). Leta 1910 se je pridelalo približno 3.330.000 hl vina, v ceni K 147.000.000, čeravno je bila na večih krajih slaba letina. Čeravno se mnogo vina vporabi doma, se izvažata letno vendar še 1.600.000 hl toraj četrtina vseh pridelkov v ceni K 48.000.000 (to pred vojsko!) Ta svota se more še znatno zvišati, kakor hitro se vpelje v Jugoslaviji smotrna vinoreja. Tudi je pričakovati, da se z emancipacijo to je z izobrazbo ljudstva omeji uporaba alkohola, da se toraj izvoz poveča. Dalje je nada, da se pomnoži tudi izvoz rakije (žganja), vinske kisline, jesiha in grozdja, kar se je dozdaj večinoma doma uporabilo, kakor hitro se s pravilnim gospodarjenjem množina in kakovost pridelkov izboljša. Zdi se, da imajo naši bratje na jugu mnogo več povoda biti ponosni na valuto svojega denarja nego mi z našo „zemljo industrijalcev.“ — Tako mislijo o nas Čehi, najkulturnejši in najbogatejši slovanski narod! Toraj nimamo povoda pobešati glav!

Dopisi.

Ne pozabite, da se vrši 7. septembra t. l. velika proslava 50-letnice Narodne Čitalnice v Ptujju in velika Sokolska slavnost. V teh dneh se razpošilja nebroj lepakov po vseh jugoslovanskih pokrajinah. Posetila nas bodo narodna društva, zastopniki občin, malih in velikih. Prispeli bodo predvsem Sokoli in Sokolice. V Ptujju se vrše velike priprave, da se cenj. gostom oskrbi stanovanja in drugo. Cela prirediteljev se bo vršila v velikem slogu. Ptujski okraj sam je že oživel v zanimanju za to prirediteljev, v taki meri, da bo zbran gotovo celi okraj. Prireditelji skrbijo za to, da to ne bode samo vseslovenska, ampak splošna jugoslovanska prirediteljev. Vsa društva in posamezniki, torej dne 6. in 7. septembra v Ptujju!

Uradne ure v ptujskih uradih. Prebivalstvo spodnjih krajev se pritožuje, da izgubi mnogo časa z nepotrebnim čakanjem. Kdor ne opravi do 10. ure, mora ostati cel dan v Ptujju, čakati na nočni vlak in pride še le po polnoči domu, bil pa bi lahko pred poldne-

ga vrgli valovi z razbite ladje na breg. V takih plencah sem bila in te bisere sem imela na vratu, ki so mi vsled tega edini in najdražji spomin.“

„Ali mi jih niti potem ne daš, če ti povem, da me je tvoja babica poslala sem?“

„Moja dobra babica? Kdo si ti?“

In glej, ko ji je Milostin vse povedal, je snela bisere z vratu in mu jih podala. On pa je nato potegnil s svojega vrata zlato nit s prstanom in jo dal Krasi, ki si jo je obesila namesto biserov. Milostin se je sedaj poslovil in odšel v kočjo. Vesel je stopil v hišico.

„No kako si opravil?“ je vprašala babica.

„Dobro, babica, dobro“ je odvrnil Milostin in pokazal bisere.

„Srečen dečko si; sedaj lahko greš pogumno v grad, kajti Krasa bo tvoja varuhinja. Če bosta potrebna v čem moje pomoči, vesta, kje sem.“

Jedva je izgovorila, sta prišli starejši hčeri po Milostina in ga odvedli v grad. Zlata in srebra tukaj ni bilo kakor v očetovskem gradu; s črnim mramorom je bilo vse obloženo in namesto služabništva je stalo tupatam nekoliko debeloglavih možičkov. Naproti jim je prišla stara, upognjena, grda žena, za njo pa je prihitela Krasa, ki je Milostinu z očesom mignila, naj bo priljuden. Urno je izjasnil lice, pristopil k babi in jo pozdravil.

Ona ga je premerila od pet do glave in rekla: „Lepo ubogaj in ne bode se ti tukaj slabo godilo. Kadar si počiješ, dam ti delo.“

Baba je nato zopet odšla. Spremljal jo je velik črn maček. Tesno je bilo našemu Milostinu v tem temnem gradu; spomnil se je svoje dobre matere in ljubeznivega očeta in solze so mupadale po licih kakor grahova zrna.

tom doma, že bi uradniki začeli uradovati točno ob 8. uri in najprej odpravili tiste, ki se hočejo odpeljati z vlakom.

Slovenski napisi v Ptujju so v splošnem lepi in pravilni. Opozoriti pa moramo na napake: Zaloga pive, oddajilnica živil, sterkanje perila itd. Pravilno je: Zaloga piva, oddajalnica živil, skrobljenje perila. Kdor ne ve pravega izraza, naj vpraša na mestnem uradu!

Ptujski socijalni demokratje prirede prihodnjo nedeljo javni shod v Ptujju. Opozorjamo vse naše kroge, da se istega v kolikor mogoče velikem številu udeleže.

Ožbaldov sejem v Ptujju je dosegel obraz, kakor so ga imeli pred vojno. Pri vrodu je nastala taka gnječa, da so oblastveni organi komaj vršili svojo službo. Le disciplini in uvidnosti nekaterih kmetov se je zahvaliti, da se ni pripetila kaka nesreča. Prignanih je bio 846 komadov goveje živine, 138 konj in zrebet. Kupčija je bila sredna, nakupovalo se je največ za plemo. Voli in biki po 7 K 50 v do 9 K, krava od 7 do 8 K, telice po 6 K. Prodalo se je žez 200 komadov. Prodalo bi se še mnogo več, ko bi ne učinkovala kontrola proste trgovine, ki jemlje možnost verižnikom in prekupcem ter Mariborčanom, da tirajo nepotrebno cene kvišku. Seveda se je vedlo liberalno napram kmetom posestnikom, ki si nabavljajo delavno živino.

Občevanje strank v javnih uradih. Smo v moderni demokratični državi. Birokratizma je konec in danes smo vsi prepričani, da uradi strankam služijo in ne narobe. To pa ni umevati tako, da smejo stranke samolastno vladariti, če stopijo v uradne prostore, ampak tudi same skrbeti za to, da je red. Prigodilo se mi je, da pride stranka (bila je to slovenska dama) v mojo uradno sobo, ne da bi potrkala poprej na vrata in čakala, da se ji dovoli vstop. Ker sem imel opraviti ravno kar z drugo stranko, moral sem novo stranko prositi, da zapusti sobo, dokler prva stranka ne odide. To je dotična dama smatrala kot žalitev ter sploh odšla in mi najbrž zamerila moje pač pravilno postopanje. Je v interesu uradov in strank samih, da se tu razumemo. Uradnik.

Pragersko. V nedeljo so zasegli tuk. mesarju in gostilničarju L. množico svinj, ki jih je pravkar kupil od ljubljanskega svinjetrčca P. in jih hotel za dober dobiček naprej prodati mariborskemu bogatašu Wögererju. Svinje je oblast na mestu prodala domačinom.

Razglas. Vsled odredbe ministrskega sveta v Beogradu št. 1641 in odloka generalne direkcije carine z dne 17. julija 1919, št. 8467 se mora na ozemlju kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev pobirati od vsake igre kvart brez razlikovanja pri uvozu poleg carine tudi žigovina (kolkovna pristojbina) v znesku pet dinarjev v srebru. To žigovino je plačati tudi od vseh kvart, ki so tačas že na ozemlju

Krasa je uganila, kaj ga tišči, in pustila ga je, da se je izjokal, potem pa je pristopila k njemu z besedami: „Vidiš, ljubi Milostine, hudo se ti zdi med nami; a bodi vesel, pozabi na vse, saj so tudi tukaj dobri ljudje in jaz bom skrbela zate, kolikor bo mogoče.“

Milostin si je dal dopovedati in za dva dni so vsi v gradu veselega in prijaznega mladeniča radi imeli. Krasa mu je pomagala pri delu in ga zabavala v praznih urah, da niti ni opazil, kako so potekali dnevi, mesci in celo leta. Sedaj šele je Kraso veselilo, da je poznala črnoknjižno umetnost, v kateri jo je babica izučila, ker je lahko kraljeviču kratila čas. Dobro je vedela, da starka nima z Milostinom dobrih namenov, zato je šla nekega dne k babici in jo vprašala, kaj nameravajo z kraljevičem.

„Ljuba moja, nič dobrega, povem ti, toda molči o tem. Saj veš, kako je tvoja krušna mati, hudobna, skopa in zlata željna. Dolgo je tuhtala, kako bi napravila, da bi ušla smrti. Nazadnje je zvedela s pomočjo močnih duhov, da su mora polastiti nedolžnega dvajsetletnega mladeniča, a ta mora biti kraljevskega rodu. Temu mora nalagati tri dni težko delo. Če ga dovrši, izgubi ona vso oblast in pravico nad njim; če pa dela ne zmore, ima ona trejto noč o polnoči nabrati devetero cvetic in jih skuhati, mladeniča ubiti in njegovo kri pomešati z cveticami, da si skuha pijačo nesmrtnosti. Milostina čaka ta usoda, toda midve morave poskrbeti, da bo prišlo drugače. Ti edina ga lahko rešiš.“

„Oh, kako rada bi storila vse, če bi le vedela kako.“

„Počakaj, — kadar bo čas.“

Milostinu se ni niti sanjalo, kaj namerava stara